

Fair Danish Design **Zimbabwe**

ET EKSEMPEL PÅ DANSK DESIGN OG FAIR TRADE PRODUKTION

– fra unika til
konkurrencedygtig brugskunst

PROJEKTETS BAGGRUND

I efteråret 2011 blev projektet Fair Danish Design, Zimbabwe skudt i gang. Projektet er en del af en større indsats for at skabe mest mulig synergi mellem Fair Trade og Dansk Design, og for at bidrage til producenteres muligheder for opgradering gennem produkt- og produktionsudvikling.

Designerne Pil Bredahl og Henriette Melchiorson fra designgruppen "Fair Trade Designers" tog i samarbejde med Fair Trade Danmark og den danske virksomhed *Huset ved Havet* til Zimbabwe, for at indlede et samarbejde med producenter af stensculpturer i forstaden Chitungwiza.

Chitungwiza Art Centre er et Fair Trade produktionskooperativ bestående af ca. 100 lokale kunsthåndværkere og kunstnere. Alle producerer stensculpturer i stilen Shona Art, der er meget populær i Zimbabwe. Producenterne har alle et veludviklet talent for produktion af stensculpturer, men i den lange periode hvor Zimbabwes økonomi har været i krise, har der været stor nedgang i producenternes mulighed for eksport. Kooperativet sælger i dag mest til opkøbere fra Kina, der presser producenternes priser helt i bund. De sælger dog også til enkelte mindre importører, bl.a. danske *Huset ved Havet*, der arbejder efter Fair Trade principperne.

Fair Danish Design projektet blev igangsat for at bidrage til Chitungwiza Art Centres muligheder for at nå ud til nye kundegrupper, ved at opgradere gennem nye produktionsmetoder og nye konkrete produkter.

WORKSHOPS I PRODUKT OG PRODUKTIONSUDVIKLING

Designergruppen Fair Trade Designers tilbragte en uge i Zimbabwe, hvor de i samarbejde med en udvalgt gruppe på 20 producenter udviklede nye produkter og introducerede nye produktionsmetoder. Dette skete gennem en række planlagte workshops, der havde til formål at skabe viden og erkendelse om potentialer og udfordringer i forbindelse med produktion og salg i både Danmark og Zimbabwe.

Fair Trade Designers introducerede konceptet Dansk Design for producenterne, og gav en introduktion til det danske marked for design- og livsstil produkter, bl.a. med hjælp fra bolig- og designmagasiner, der blev studeret grundigt af producenterne. Gennem workshoppen fik producenterne indblik i hvad dansk design er, hvilken stil og hvilke produkter der er attraktive på det danske marked, samt hvordan produkter eksponeres og markedsføres og endelig hvilke krav der er til både design, kvalitet og levering.

Ud fra magasinerne skulle producenter lave egne "mood boards" med produkter og billeder de var særligt inspirerede af. Ud fra disse skulle de skabe deres eget forslag til nye produkter i sten, der kunne vinde indpas på det danske marked for design og interiør.

Producenterne prøvede for første gang at arbejde med modeller (i modellervoks), før de gik i gang med det endelige stykke arbejde. Ud fra modellerne skulle producenterne hver især udarbejde en teknisk tegning, der viser produktets mål og dimensioner fra forskellige vinkler. Disse processer stod i skarp kontrast til producenternes vante arbejdsgange, idet producenterne i Chitungwiza altid arbejder intuitivt med en sten, som de former og skaber et kunstværk ud af, uden at have forberedt mål, tegninger og modeller. Det de producerer, er således unika stykker, i modsætning til det mere masseproducerede brugskunst der produceres ud fra faste mål og former.

RESULTATER

Workshoppen var en stor succes og de nyerhvervede færdigheder har gjort at producenterne har fået åbnet et nyt vindue for produktionsmuligheder, og har opgraderet ved at udvide deres kompetencer i fht. nye teknikker og produktionsmetoder. Nu kan de både producere stensculpturer, men også brugskunst produkter efter samme mål og dimensioner.

I løbet af workshoppen blev 20 nye prototyper udviklet. Ud af denne gruppe produkter skal importøren, designerne og producenterne i fællesskab beslutte hvilke produkter der sættes i produktion, samt til hvilken pris. Produkterne forventes lanceret til Formland Messen i Herning, august 2012, og herefter sat i større produktion.

Om projektets partnere

CHITUNGWIZA ART CENTRE

Chitungwiza Art Centre er et Fair Trade produktionskooperativ bestående af ca. 100 lokale kunsthåndværkere og kunstnere. Alle producerer stensculpturer i stilen Shona Art, der er meget populær i Zimbabwe. Fælles for producenterne er et veludviklet talent for produktion af stensculpturer. Chitungwiza, der er en forstad til hovedstaden Harare er et fattigt slumkvarter, der er præget af mange typiske udviklingsproblematikker: det er dyrt at have børn i skole, da man selv skal betale lønninger til lærere, sundhed og medicin er også dyrt, og svært at få råd til for de fleste, og HIV / AIDS er meget udbredt. Den gennemsnitlige levealder i Zimbabwe er 37.

HUSET VED HAVET

Huset ved Havet har eksisteret siden 2005, og er en mindre Fair Trade virksomhed med engrossalg, shop og internetshop. Huset ved Havet rejser til det sydlige Afrika 1 - 2 gange om året for at handle og for at udvikle produkter i samarbejde med producenterne. Vi indfører varer fra Zimbabwe, Sydafrika, Malawi og Zambia og ca. 90 % af producenterne er Fair Trade certificeret enten af Fair Trade Danmark eller gennem den internationale Fair Trade organisation WFTO.

God kommunikation og indgående kendskab til producenterens vilkår sikrer os, at vi hele tiden kan arbejde for at forholdene forbedres. Første skridt er at sikre, at basale rettigheder er overholdt, at arbejdsvilkårene er bedre end normalen, at produktionen foregår miljømæssigt forsvarligt, at der ikke er børnearbejde og at de får betaling over minimumslønnen. Næste skridt er udviklingsfasen, hvor vi samarbejder med producenter om at udvikle deres produkter og forbedre forholdene for de producerende. Den direkte handel fra producent til Huset ved Havet sikrer desuden at al betaling går i producentens lomme og ikke til en fordyrende mellemandler.

Læs mere på www.husetvedhavet.dk

FAIR TRADE DESIGNERS

Fair Trade Designers er en designergruppe med speciale i Fair Trade. De tre designere er Pil Bredahl, Henriette Melchiorson og Liselotte Risell, der alle tre er uddannede fra Danmarks Designskole. Trioen har hidtil arbejdet med Fair Trade projekter i både Kina, Ghana og Zimbabwe, og har vundet priser, både for deres design af Fair Trade produkter, samt design af mere konventionelle produkter.

Læs mere på www.fairtradedesigners.wordpress.com

FAIR TRADE DANMARK

Fair Trade Danmark er den danske brancheorganisation for Fair Trade butikker og importører. Fair Trade Danmark har ca. 30 medlemmer, og arbejder primært inden for Fair Trade godkendelse og certificering, oplysning og markedsføring. Organisationen har eksisteret siden 1996. Fair Trade Danmark er medlem af World Fair Trade Organisation, og arbejder efter de 10 internationale principper for Fair Trade.